

**Wymagania edukacyjne z języka polskiego na poszczególne oceny – *Między nami*, klasa 7,
według nowej podstawy programowej obowiązującej od roku 2018/2019**

OCANA	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
ZAKRES	UCZEŃ:				
		Opanował zakres materiału na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Opanował zakres materiału na ocenę dostateczną, a ponadto:	Opanował zakres materiału na ocenę dobrą, a ponadto:	Opanował zakres materiału na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
I PÓLROCZE					
<p>Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>SŁUCHANIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uważnie słucha wypowiedzi kolegów i nauczyciela • wyraża prośbę o powtórzenie wypowiedzi • słucha nagrania wzorcowej recytacji • mówi na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej przez uważne słuchanie wypowiedzi innych jej uczestników • żywo reaguje na wypowiedzi kolegów i nauczyciela, m.in. prosi o jej powtórzenie, uzupełnienie, wyjaśnienie • określa tematykę wysłuchanego utworu; ocenia 	<ul style="list-style-type: none"> • słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega środki wyrazu artystyczne go tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega i ocenia zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • słucha i rozumie wypowiedzi kolegów i nauczyciela jako aktywny uczestnik różnych sytuacji mówienia w czasie zajęć lekcyjnych • odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów

	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie polecenia • rozpoznaje fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście • rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się 	wartość wysłuchanego tekstu			artystycznych nagrania wzorcowej recytacji
II PÓLROCZE					
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście • rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia teksty o charakterze informacyjnym i perswazyjnym • wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu • rozpoznaje komizm, kpinę i ironię jako wyraz intencji wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i rozpoznaje intencję nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje wysłuchany tekst, uwzględniając intencję jego nadawcy 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i wykorzystuje w nowych sytuacjach dydaktycznych informacje wybrane z wysłuchanego o tekstu

I PÓLROCZE					
<p>Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta teksty współczesne i dawne • odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba, grafika) na poziomie dosłownym, na poziomie krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do wybranych kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby samodzielnego odczytania różnych tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, a w ich odczytaniu odnosi się do różnych kontekstów • nazywa różne motywy postępowania bohaterów • określa problem poruszony w utworze i ustosunkowuje się do niego • identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki • charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu • wskazuje podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację 	<ul style="list-style-type: none"> • płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania i intonacji • odczytuje tekst na poziomie przenośnym • określa funkcję przeczytanego o tekstu • interpretuje tytuł utworu • wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania i postawy w 	<ul style="list-style-type: none"> • płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania, intonacji oraz uwzględnia budowę wersyfikacyjną, a także organizację rytmiczną utworu poetyckiego • odczytuje tekst na poziomie przenośnym i symbolicznym • wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w programie nauczania) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym • samodzielnie interpretuje teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wypowiedź o charakterze emocjonalnym, argumentacyjnym, wskazuje w tekście argumentacyjnym tezę, argument i przykłady • rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinię i fakty, rozróżnia fikcję i kłamstwo • wie, czym jest perswazja, sugestia, ironia, z pomocą nauczyciela i klasy rozpoznaje aluzję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie • rozróżnia takie gatunki poezji, jak pieśń, hymn • identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości • rozumie znaczenie terminów <i>realizm</i> i <i>fantastyka</i> • odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania • podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej 	<p>odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega manipulację i perswazję, wartościowanie w czytanych tekstach, w tym w satyrze • określa funkcję środków artystycznego wyrazu • analizuje elementy świata przedstawionego w utworze, omawia ich funkcję w konstrukcji utworu • uzasadnia przynależność 	<p>motywy ich postępowania i odwołując się do ogólnie przyjętych zasad moralnych</p>	
--	---	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim • wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi • dostrzega różne motywy postępowania bohaterów • odczytując sens utworu, dostrzega podstawowe wartości, takie jak przyjaźń, wierność, patriotyzm; formułuje wnioski • czyta utwory liryczne i zna cechy liryki jako rodzaju literackiego, zna gatunki		ć gatunkową różnych utworów literackich		
--	---	--	---	--	--

	<p>należące do liryki: sonet, pieśń, tren</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego • zna podstawowe środki wyrazu artystycznego o wypowiedzi, w tym: neologizm, prozajizm, eufemizm, inwokację • rozpoznaje obrazy poetyckie w utworze • czyta utwory epickie i zna cechy epiki jako rodzaju				
--	---	--	--	--	--

	<p>literackiego, zna gatunki należące do epiki</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy konstrukcyjn e świata przedstawion ego w utworze • wie, czym się różni fikcja literacka od rzeczywistoś ci • rozróżnia narrację pierwszo- i trzecioosobo wą • rozpoznaje w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu • odróżnia dramat od innych rodzajów literackich,				
--	---	--	--	--	--

	wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog				
II PÓLROCZE					
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje balladę jako gatunek z pogranicza rodzajów literackich posługuje się spisem treści, cytatem z poszanowaniem praw autorskich rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton wyszukuje informacje w tekście popularnonau 	<ul style="list-style-type: none"> zna cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki i ballady rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego w tekście samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje w odpowiednich źródłach, sporządza prosty przypis wyszukuje informacje w indeksie i przypisach rozpoznaje językowe i pozajęzykowe środki perswazji, np. w reklamie prasowej analizuje symbole i 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia przynależność tekstu prasowego do publicystyki wyszukuje i porównuje informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych analizuje językowe i pozajęzykowe środki perswazji w reklamie prasowej 	<ul style="list-style-type: none"> ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak perswazja, manipulacja itp. określa funkcję środków artystycznego wyrazu, a zwłaszcza symbolu i alegorii interpretuje symbole występujące 	<ul style="list-style-type: none"> praktycznie wykorzystuje informacje wybrane z tekstu literackiego, popularnonaukowego, naukowego krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i

	<p>kowym, naukowym, publicystycznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega symbole i alegorie w tekstach kterminy <i>adaptacja</i> kultury • zna <i>filmowa</i> i <i>adaptacja teatralna</i> • wymienia osoby uczestniczące w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator) • zauważa związki między dziełem literackim a 	<p>alegorie występujące w tekstach kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie • wskazuje w balladzie elementy typowe dla różnych rodzajów literackich • analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury • wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje sensory przenośne i symboliczne w odbieranym tekście 	<p>w różnych tekstach kultury</p>	<p>etycznego</p>
--	---	--	--	-----------------------------------	------------------

	innym tekstem kultury dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji zjawisk społecznych oraz prezentuje je w ramach różnych projektów grupowych				
I PÓLROCZE					
Tworzenie wypowiedzi (elementy retoryki, mówienie i pisanie)	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi • tworzy plan dłuższej wypowiedzi • tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logicznej i spójnej wypowiedzi, wyraża własne zdanie i podaje argumenty na poparcie własnego stanowiska • zachowuje trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu • stosuje się do zasad poprawnej wymowy oraz norm 	<ul style="list-style-type: none"> • płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej • uzasadnia własne zdanie za pomocą rzeczowych argumentów w • dobiera 	<ul style="list-style-type: none"> • udowadnia swoje racje za pomocą rzeczowych argumentów ułożonych w logiczny wywód • aktywnie uczestniczy w dyskusji, używając środków językowych wyrażających stosunek mówiącego do 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawia własne stanowisko, lub za pomocą popartych przykładami argumentów uwzględniaj

	<p>formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, a w tekstach mówionych zachowuje poprawność akcentowania wyrazów i zdań, dba o poprawną wymowę stara się o estetyczny zapis wypowiedzi 	<p>dotyczących akcentowania wyrazów i zdań, zna wyjątki w akcentowaniu wyrazów,</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdziela środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia stosuje zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury dostrzega zjawisko brutalności słownej, kłamstwa i manipulację uczestniczy w omówieniu recytacji własnej, koleżanek i kolegów 	<p>środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywnie uczestniczy w dyskusji wystrzega się brutalności słownej, kłamstwa i manipulacji w wypowiedzi ustnej pisze na temat, stosując funkcjonalną kompozycję logicznej wypowiedzi 	<p>przedstawianych treści i nawiązując do wypowiedzi przedmówców, podejmuje próby prowadzenia dyskusji</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzując postać fikcyjną, ocenia i wartościuje jej zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moralnych analizuje uczucia własne i bohaterów literackich, próbuje interpretować głosowo wygłaszany tekst, m.in. 	<p>ających różne konteksty kulturowe dowodzi przyjętych racji</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywnie uczestniczy w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko i wnioski interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków stylistycznych oceniając pracę innych,
--	---	---	---	--	--

			<p>polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobiera i stosuje środki językowe odpowiednie do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu • prezentuje w dyskusji swoje stanowisko, rozwija je odpowiednio dobranymi argumentami 	<p>przez poprawne stosowanie pauz w tekście zawierającym przerzutnie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • krytycznie, rzeczowo omawia oraz ocenia recytację własną i kolegów • pisze wypowiedzi logiczne, spójne i przejrzyste pod względem kompozycyjnym i poprawne pod względem językowym, stylistycznym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym 	<p>przedstawia krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań i erudycji polonistycznej</p>
--	--	--	--	--	--

			<p>, świadome stosuje retoryczne środki wyrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje z zachowaniem zasad kultury na zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację 	<p>nym</p> <ul style="list-style-type: none"> dobierając odpowiednie słownictwo, tworzy tekst wyrażający intencje nadawcy posługuje się odpowiednimi argumentami i przykładami w celu uzasadnienia własnego zdania 	
--	--	--	--	--	--

II PÓŁROCZE

	<ul style="list-style-type: none"> wygłasza krótki monolog, podejmuje próbę wygłaszania przemówienia oraz próby uczestniczenia w dyskusji przygotowuje wywiad streszcza, 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę z tezą bądź hipotezą, formułuje odpowiednie argumenty i popiera je odpowiednimi przykładami pisze wywiad stosuje akapity, dba o spójne nawiązania między poszczególnymi częściami 	<ul style="list-style-type: none"> w rozprawce dobiera odpowiednie argumenty, w których odwołuje się do kontekstu literackiego, popiera je odpowiednimi 	<ul style="list-style-type: none"> posługując się bogatym słownictwem, redaguje różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterysty 	<ul style="list-style-type: none"> pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, w tym rozprawkę z hipotezą; wykazuje się szczególną
--	---	--	--	--	---

	<p>skraca, parafrazuje tekst, w tym tekst popularnonaukowy</p> <ul style="list-style-type: none"> wyraża swoje zdanie i umie je uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową opisuje elementy dzieła 	<p>wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> zachowuje poprawność językową i stylistyczną tworzonoego tekstu wykazuje dbałość o estetykę zapisu oraz poprawność ortograficzną i interpunkcyjną opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje sensy przenośne w tekstach kultury, takich jak obraz, plakat, grafika w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji recytuje tekst poetycki, podejmuje próbę interpretacji głosowej z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji 	<p>mi przykładam i</p> <ul style="list-style-type: none"> pisze wywiad, wykorzystując zdobytą z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty w rozmowie opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki w tekstach własnych 	<p>ki, zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzję i notatkę (różnorodne postaci) oraz pisma użytkowe</p> <ul style="list-style-type: none"> odwołując się do kontekstów, tworzy rozprawkę z tezą lub hipotezą 	<p>dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzy oryginalne notatki, posługując się bogatym słownictwem redaguje dłuższe formy wypowiedzi podejmuje próby własnej twórczości literackiej
--	--	--	---	--	---

	<p>malarskiego, wykorzystuje z pomocą nauczyciela odpowiednie konteksty</p> <ul style="list-style-type: none"> • układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytaty • wygłasza z pamięci tekst poetycki 		<p>wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje tekst poetycki, interpretacje głosowo z uwzględnieniem tematu • ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów i przedstawia uzasadnienie swojej oceny 		
I PÓLROCZE					
Kształcenie językowe (gramatyka języka)	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym jest błąd językowy 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega błędy językowe i 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętnie stosuje wiedzę 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystują c wiedzę o języku, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensory symboliczne i

<p>polskiego, komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego: <ul style="list-style-type: none"> – fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), 	<p>potrafi je skorygować</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń 	<p>językową w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje korekty tworzonych tekstów • analizuje elementy językowe w tekstach kultury (np. w reklamach, plakacie, w piosence), wykorzystując wiedzę o języku w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem 	<p>analizuje elementy językowe w tekstach kultury jako świadome kształtowanie warstwy stylistycznej tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania w zakresie fonetyki, fleksji, składni, słownictwa 	<p>przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach
--	--	---	--	---	--

	<p>dostrzega rozbieżności między mową a pismem – słowotwórstwa i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznaczny m, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między</p>	<p>grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności i w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem – słowotwórstwa i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznaczny</p>	<p>dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem – słowotwórstwa i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznaczny m, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem</p>		
--	---	---	---	--	--

	<p>realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów</p>	<p>ym, dostrzega różnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego</p>	<p>ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego</p>		
--	--	---	---	--	--

		<p>słownictwa o przysłowia, powiedzenia , frazeologiz my itp., odróżnia synonimy od homonimów</p>			
II PÓLROCZE					
	<p>fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany) – składni (wykorzystuj e wiedzę o budowie wypowiedzen</p>	<p>– fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany) – składni (wykorzystu</p>	<p>fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany) – składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzeni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystują c wiedzę o języku, analizuje elementy językowe w tekstach kultury jako świadome kształtowanie warstwy stylistycznej tekstu • świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowyc 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensory symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi • samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach •

	<p>ia pojedynczego i złożonego w przekształcan iu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowy m równoważnik iem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie</p>	<p>je wiedzę o budowie wypowiedze nia pojedynczeg o i złożonego w przekształca niu zdań pojedynczyc h na złożone i odwrotnie oraz wypowiedze ń z imiesłowow ym równoważni kiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształce ń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie</p>	<p>a pojedynczego i złożonego w przekształcani u zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowy m równoważniki em zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<p>h przewidziany ch programem nauczania w zakresie fonetyki, fleksji, składni, słownictwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	
--	--	--	---	--	--

		•			
I i II PÓLROCZE					
SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, • rozwija nawyk systematycznego uczenia się, • uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych, • uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji, • uczy się systematycznie, • uczestniczy w projektach edukacyjnych, • podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału, • rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie, • uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną, • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, • stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie, • aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej, • uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji, • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii, • bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. • aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł, • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji, • z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych, • aktywnie, z sukcesami bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp., • występuje w roli lidera grupy, • aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu

		swoim regionie			
LEKTURY	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur przynajmniej w fragmentach i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami oraz chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych
I PÓŁROCZE					
<p>Ch. Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> A. Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i> S. Żeromski, <i>Szyfrowe prace</i> J. Kochanowski, <i>Tren I, Tren V, Tren VII, Tren VIII</i> I. Krasicki, <i>Żona modna</i></p>					
II PÓŁROCZE					
<p>A. Mickiewicz, <i>Dziady cz. II</i> A. Mickiewicz, <i>Świtezianka</i> A. Mickiewicz, <i>Reduta Orzona</i> A. Mickiewicz, <i>Śmierć Pułkownika</i> A. Fredro, <i>Zemsta</i> H. Sienkiewicz, <i>Latarnik</i></p>					